

KŘIŠŤÁLOVOU KOULI NEBRAT: KAM KRÁČÍ UČŇOVSKÉ ŠKOLSTVÍ ANEB SVĚTLO NA KONCI TUNELU

V posledním vydání tohoto redakčního roku se Josef Förster vrací k tradičnímu tématu vzdělávání. Je u nás dobré, nebo špatné? Úsudek si udělejte sami po přečtení jeho článku.

Poprvé jsem psal na toto téma na stránkách AutoEXPERTU před deseti lety. Článek tehdy vzbudil nebývalý ohlas, zejména u vedení odborných škol a učilišť. Na jednu takovou školu si mě tehdy dokonce pozvali. Překvapivě mě v Brně neinzultovali ani mi nezabavili telefon se slovy, že mi ho vrátí na konci školního roku. Přestože jsem je v článku vůbec nešetřil, trpělivě mi vysvětlili, jak to ve skutečnosti s učňovským školstvím je.

Od té doby uběhlo mnoho času a dovoluji si tvrdit, že jsem se za těch deset let hodně snažil, abych problematiku lépe pochopil. Proto si troufám před vás dnes předstoupit s pokračováním v článku Kam kráčí učňovské školství aneb Světlo na konci tunelu v roce 2025.

Pilotní školy

Mám skvělou možnost se již několik let účastnit každoročního setkání ředitelů „pilotních automobilních škol“, letos v Ústí nad Orlicí. Pilotní školy jsou po jedné v každém kraji a jde o největší vzdělávací zařízení pro autoobory v naší zemi. Navštěvuje je 50 % všech žáků v autooborech. Na tomto dvoudenním setkání mám jedinečnou možnost seznámit se s aktuálními tématy. Letošní téma číslo jedna: financování nepedagogických pracovníků. Spíše však nefinancování, protože nemalé peníze, které přicházely ze státního rozpočtu, byly ředitelům upřeny s odkazem, ať je dofinancují zřizovatelé, tedy kraje.

Tohoto setkání se tradičně účastní nejaktivnější podporovatelé škol ze strany svazů, importérů nebo dodavatelů všeho potřebného pro servisy. Pokládám toto setkání za

1 Momentka z letošního finále soutěže Autoopravář junior.

30. ročník Autoopraváře juniora – nevybroušené diamanty

Letos se uskutečnil už 30. ročník soutěže mezi nejlepšími žáky z autooborů. Dvě překvapivé věci ke zřeteli. První: kde se v oborech vyskytují děvčata, jako například autolakýrník, s přehledem vítězí. Druhá: pořadající se dočkali. Čeho to? Letos poprvé navštívil tuto akci ministr. Neuvěřitel-

nejdůležitější akci roku. Proč? Protože se zde můžete během dvou dnů dozvědět nejdůležitější novinky a trendy, které silně ovlivňují, kolik absolventů se objeví ve vašem servisu po ukončení studia nebo vyučení.

Počiny letošního setkání? Akcelerující projekt Acade.cz. Společná práce Auto Jarov a pražského učiliště SŠAI ředitele Milana Vorla. Pokud jsem zmínil Auto Jarov, nedávno jsem je měl možnost osobně navštívit a jejich práce s učňovským dorostem je dechberoucí.

Jak se projevuje další spolupráce, například s importéry? Nejen Škoda Auto, BMW a Scania se postupně propojují se školami, každý se jim svým způsobem snaží pomáhat dosáhnout současné technologické úrovně. Dříve nebo později budou spolupracovat se školami všechny značky na trhu.

telné, poprvé za třicet let konání. Účast ministra je tady nejistá, ale co je jisté, že existuje významná skupina žáků, kteří jsou po absolvování školy dokonale připraveni pro praxi, a to není tak úplně málo (obr. 1).

Nový školský zákon

Zcela v tichosti vyšel 4. srpna nový školský zákon (obr. 2). Novinky? Práce nezletilých na vyhrazeném zařízení a nástin budoucího duálního vzdělávání. To je důležitá informace pro vás, kteří máte žáky ze škol a učilišť na praxi — a že vás není málo!

Trendy

Když se podíváte na tabulku 1, můžete vidět trend vývoje. Jsou profese, které budou po jedné dekádě minulostí.

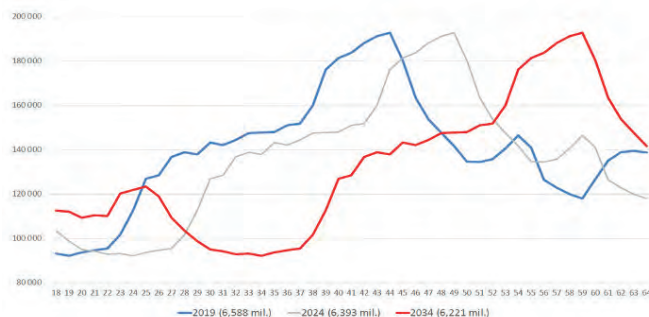

Sbírka zákonů a mezinárodních smluv ČESKÁ REPUBLIKA

Zpřístupněna dne 4. srpna 2025

Zákon č. 267/2025 Sb.

Zákon, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

2 Titulní stránka nového školského zákona.

3 Skladba populace v ČR dle věku 16–64 let (zdroj: ČSÚ).

Vývoj počtu absolventů autooborů	2012/2013	2015/2016	2016/2017	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025	Rozdíl 2012–2024	
Mechanik opravář motorových vozidel	2 661	2 229	1 878	1 824	1 693	1 906	2 056	1 934	2 189	2 248	-413	-15,52 %
Karosář	467	338	263	214	202	206	239	176	259	214	-253	-54,18 %
Autolakýrník	93	126	110	135	111	143	150	147	145	159	66	70,97 %
Autoelektrikář	405	276	234	228	251	339	346	369	392	432	27	6,67 %
Autotronik	664	522	423	398	406	436	550	507	638	783	119	17,92 %
Dopravní prostředky	420	298	232	198	172	224	236	161	211	243	-177	-42,14 %
Celkem	4 710	3 789	3 140	2 997	2 835	3 254	3 577	3 294	3 834	4 079	-631	-13,40 %

Tabulka 1 Vývoj počtu absolventů autooborů 2012/2013–2024/2025. Od školního roku 2016/2017, kdy byl počet škol vyučujících autoobory 92, narostl ve školním roce 2018/2019 jejich počet na 106 a ve školním roce 2024/2025 se zvýšil až na 116 (zdroj: MŠMT).

Karosář a absolvent oboru dopravních prostředků. Další ohrožený obor sice tak dramaticky neklesá, ale počet absolventů oboru lakýrníků je tak nízký, že nestačí na doplňování lakýrníků na našem trhu. Budoucnost pro stávající lakýrníky a karosáře je za této situace velice, velice radostná.

Obr. 3 ukazuje demografický vývoj. Kolik mužů a žen je v jednotlivých ročnících. Není to optimistické čtení. Pro příklad uvedu: do škol ve školním roce 2024/25 nastoupilo 120 000 dětí ve věku 15 let, ale narodilo se jen 84 300. Neboli za patnáct let jich nastoupí do všech našich škol a učilišť téměř o 38 000 méně.

Ostatní aktivity

Nemyslete si, že na pozadí neexistují skupiny, které nepracují na tomto nedobrému stavu a nechtějí něco změnit k lepšímu. Příklad? Skupina okolo národní soustavy kvalifikací (NSK) která pomáhá aktualizovat učební osnovy tak, aby více odpovídaly praxi. V této chvíli obor karosář. Nejinak je tomu na MŠMT (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy). Tam zase neochvějně pracují na tom, aby zjednodušili počet učebních oborů. Například sloučit obor autolakýrník a karosář. Blahopřejeme, ale klíčenku neposíláme.

Trh práce

Kdo jste v těchto dnech sháněli nového pracovníka, víte, o čem teď bude řeč, o současných pracovních nabídkách. Úvodem vám příkládám průzkum nástupních platů řidičů (obr. 4). Že řidiče nesháníte? Nedbejte, tato platová nabídka není určena přímo pro řidiče, ale vaše pracovníky nebo budoucí pracovníky. Nejlépe čerstvě vyučené auto-mechaniky, karosáře, diagnostiky nebo lakýrníky. Mají totiž všechna potřebná řidičská oprávnění.

Závěrem

Jaké je rychlé řešení svízelné situace? Já určitě nejsem ten, kdo má kouzelný recept. Ale možná už víme, kde začít. Kombinace starých osvědčených principů – jako motivace

Vyhláška ministerstva práce a sociálních věcí České socialistické republiky a ministerstva školství České socialistické republiky č. 93/1979 Sb., o odměňování a hmotném zabezpečení žáků a učňů připravujících se na dělnická povolání v učebních a studijních oborech, ve znění vyhlášky č. 166/1979 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. § 4 odst. 2 písm. a) zní:

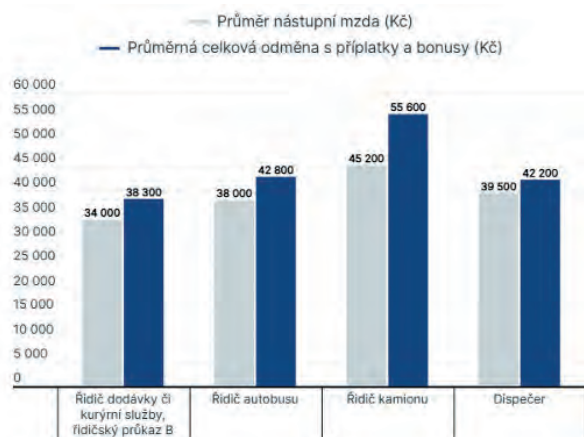
	v 1. roce KČs	ve 2. roce KČs	ve 3. a 4. roce KČs
v kategorii A			
*a) učební obory národohospodářsky nejdůležitější			
1. důlní učební obory, u kterých se uskutečňuje praktická příprava v podzemí v organizacích řízených federálním ministerstvem paliv a energetiky a v organizacích rudného a nerudného hornictví řízených federálním ministerstvem hutnictví a těžkého strojírenství [příloha č. 1 část a) bod 1]	80-300	200-500	300-500
2. další učební obory národohospodářsky nejdůležitější			
2a) v odvětví hornictví a energetiky a v odvětví rudného a nerudného hornictví v organizacích řízených federálním ministerstvem paliv a energetiky a federálním ministerstvem hutnictví a těžkého strojírenství [příloha č. 1 část a) bod 2 písm. 2 a)]	50-200	150-400	250-400
2b) v organizacích řízených federálním ministerstvem hutnictví a těžkého strojírenství a ministerstvem stavebnictví ČSR [příloha č. 1 část a) bod 2 písm. 2 b)]	50-200	150-400	250-400*

5 Stará vyhláška č. 45/1981 Sb. (náhled), která přisoudila nedostatkovým profesím částku 500 Kč a obědy zdarma.

žáků nedostatkových profesí, přímá vazba firem na učiliště a projekty typu Acade.cz nebo systémové zapojení importérů (Scania, BMW, Škoda Auto) – může přinést konečně reálný posun.

Stará vyhláška č. 45/1981 Sb. kdysi přisoudila učňům v nedostatkových profesích 500 Kč měsíčně a obědy zdarma (obr. 5). Dnes by to chtělo jinou formu, ale stejný princip – ukázat, že si mladí řemeslníci zaslouží uznání.

Pokud stát, školy i firmy konečně začnou táhnout za jeden provaz, možná se opravdu dočkáme světla na konci tunelu. A pokud ne? Pak platí ono známé varování: „Světlo na konci tunelu může být taky lokomotiva.“ Protože karosáři a lakýrníci už to mají v podstatě spočítané. ■

Zdroj: JenPráce.cz, září 2025

4 Průměrné nástupní mzdy řidičů (zdroj: JenPráce.cz).